

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

20 лютого 2019 р.

Київ

№ 110-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 18.02.2019 № 5-01/743-п про розгляд повідомлення про державну допомогу, надісланого листом Департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради від 11.12.2018 № 1583 (вх. № 1053-ПДД від 18.12.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом від 11.12.2018 № 1583 (вх. № 1053-ПДД від 18.12.2018) Департаментом економічного розвитку Запорізької міської ради відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧІВ ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (2) Департамент економічного розвитку Запорізької міської ради (69105, м. Запоріжжя, просп. Соборний, 206, ідентифікаційний код юридичної особи 37573157).

2.2. Отримувачі підтримки

- (3) Комунальні підприємства, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Запоріжжя:
 - комунальне підприємство «Водоканал»;
 - концерн «Міські теплові мережі»;

- комунальне підприємство «Теплові мережі Заводського району»;
- комунальне підприємство «Теплові мережі Комунарського району»;
- комунальне підприємство «Запоріжжесервіс» Запорізької міської ради;
- комунальне підприємство «Виробниче ремонтно-експлуатаційне житлове об'єднання»;
- Міське комунальне підприємство «Основа»;
- комунальне підприємство «Наше місто» Запорізької міської ради;
- Запорізьке комунальне автотранспортне підприємство 082801 «Комунсантрансекологія»;
- комунальне підприємство «Титан»;
- комунальне ремонтно-будівельне підприємство «Зеленбуд»;
- комунальне підприємство «Експлуатаційне лінійне управління автомобільних шляхів»;
- комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Запоріжміськвітло»;
- Спеціалізоване комунальне підприємство «Запорізька ритуальна служба»;
- комунальне підприємство «Центральний парк культури та відпочинку «дубовий гай»;
- комунальне підприємство «Градпроект»;
- комунальне підприємство «Запорізьке міське інвестиційне агентство»;
- комунальне підприємство «Інститут розвитку міста Запоріжжя»;
- комунальне підприємство «Управління капітального будівництва»;
- комунальне підприємство «Центр управління інформаційними технологіями»;
- комунальне підприємство «Запорізька міська друкарня «Дніпровський металург»;
- комунальне підприємство «Муніципальна телевізійна мережа»;
- комунальне підприємство «Примула»;
- комунальне підприємство «Міська стоматологічна поліклініка № 5»;
- комунальне підприємство «Комбінат комунальних підприємств Жовтневого району»;
- Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «Запоріжелектротранс»;
- комунальне підприємство «Паркування»;
- комунальне підприємство «Запорізький центр диспетчеризації громадського транспорту»;
- комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт Запоріжжя»;
- комунальне підприємство «Запоріжринок»;
- комунальне підприємство «Міський футбольний клуб «Металург»;
- комунальне підприємство «Побутовик» Запорізької міської ради;
- комунальне підприємство «Туристичний інформаційний центр».

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (4) Метою (ціллю) підтримки є:
- сприяння окремим видам господарської діяльності;
 - забезпечення сталого функціонування й подальшого розвитку комунальних підприємств міста Запоріжжя.

2.4. Очікуваний результат

- (5) Розвиток комунальних підприємств міста Запоріжжя, а саме: капітальний ремонт, модернізація основних засобів, придбання спеціалізованої техніки, поповнення обігових коштів.

2.5. Підстава для надання підтримки

- (6) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (7) Господарський кодекс України.
- (8) Конституція України.
- (9) Проект рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Порядку відрахувань та встановлення розміру частки (частини) прибутку для підприємств, що належать до комунальної власності територіальної громади міста».

2.6. Форма підтримки

- (10) Встановлення підприємствам комунальної власності розміру частки чистого прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету на рівні 0 відсотків та 25 відсотків.
- (11) Розмір частки чистого прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету на рівні 0 відсотків, встановлено для соціально значущих підприємств або тих, які є малоприбутковими.
- (12) Розмір частки чистого прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету на рівні 25 відсотків, встановлено для підприємств, які мають сталий розвиток та метою діяльності яких є отримання високого рівня прибутку.

2.7. Тривалість підтримки

- (13) З 01.01.2019 по 31.12.2019.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (14) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (15) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
 - підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (16) Згідно з абзацом третім статті 142 Конституції України держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування.

- (17) Відповідно до статті 143 Конституції України, територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (18) Пунктом другим статті 327 Цивільного кодексу України встановлено, що управління майном, що є у комунальній власності, здійснюють безпосередньо територіальна громада та утворені нею органи місцевого самоврядування.
- (19) Пунктом 29 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що виключною компетенцією міських рад є встановлення для підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, розміру частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету.
- (20) Відповідно до пункту 9 статті 69 Бюджетного кодексу України до доходів загального фонду бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів належать, зокрема, частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, у порядку, визначеному відповідними місцевими радами.

3. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (21) Відповідно до статті 1 Закону державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів.
- (22) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону визначено, що ресурси держави - рухоме і нерухоме майно, кошти державного бюджету, інші кошти, що є об'єктом права державної власності, земля та інші природні ресурси, що є об'єктами права власності Українського народу, бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, щодо яких здійснюється державний нагляд або якими управляють чи розпоряджаються органи влади.
- (23) Згідно із статтею 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (24) Відповідно до частини першої статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу якщо в Договорах не обумовлено інакше, допомога, яку в будь-якій формі надає держава-член або яку надано за рахунок державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію, надаючи переваги певним

суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів, є несумісною з внутрішнім ринком тією мірою, якою вона впливає на торгівлю між державами-членами.

- (25) Відповідно до Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення Європейської Комісії) щодо державних ресурсів встановлено наступне.
- (26) Згідно з пунктом 47 Повідомлення Європейської Комісії тільки переваги, надані певним суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів прямим чи непрямим способом через державні ресурси, відносяться до державної допомоги у контексті статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу.
- (27) Пунктами 53-54 Повідомлення Європейської Комісії встановлено, що надання доступу до державної власності або до природних ресурсів, або надання особливих та ексклюзивних прав без адекватної винагороди в розмірі ринкових цін, кваліфікується як відмова від державних ресурсів. У таких випадках необхідно встановити, чи держава, виконуючи роль розпорядника державним майном, виконує регулятивну функцію, яка відповідає цілям державної політики, вибираючи суб'єктів господарювання за критерієм якості (заснованим насамперед на принципі прозорості та відсутності дискримінації). Якщо держава виконує регулятивну функцію, вона може прийняти законне рішення не максимізувати дохід, який міг би бути досягнутий без впровадження правил надання державної допомоги, за умови, що всі зацікавлені постачальники послуг та товарів діють на недискримінаційних умовах та якщо існує невід'ємний зв'язок між досягненням регулятивної мети та відмовою від доходу.
- (28) Відповідно до пункту 56 Повідомлення Європейської Комісії негативний непрямий вплив на дохід держави, який походить від регулятивних заходів, не вважається передачею ресурсів держави, у випадку якщо це є невід'ємною рисою такого заходу.
- (29) Статтею 65 Господарського кодексу України встановлено, що управління підприємством здійснюється відповідно до його установчих документів на основі поєднання прав власника щодо господарського використання свого майна й участі в управлінні трудового колективу.
- (30) Відповідно до частини другої статті 73 Господарського кодексу України орган державної влади, до сфери управління якого входить підприємство, є представником власника і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.
- (31) Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств встановлюються статтею 75 Господарського кодексу України. Зокрема, статтею 75 визначено, що основним плановим документом державного комерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів. Розподіл прибутку (доходу) державних комерційних підприємств здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану з урахуванням вимог цього Кодексу та інших законів. У фінансовому плані затверджуються суми коштів, які спрямовуються державі як власнику і зараховуються до Державного бюджету України.

- (32) Пунктом першим статті 78 Господарського кодексу України визначено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (33) Відповідно до частини третьої статті 142 Господарського кодексу України порядок використання прибутку (доходу) суб'єкта господарювання визначає власник (власники) або уповноважений ним орган відповідно до законодавства та установчих документів.
- (34) Відповідно за умови, якщо держава діє як власник у питаннях розпорядження прибутком суб'єкта господарювання та приймає рішення зменшити розмір відрахування доходу, що здійснюється на недискримінаційній основі, перерозподіл державних ресурсів та будь-які витрати з державного бюджету – відсутні.
- (35) З огляду на те, що надання державної підтримки за рахунок ресурсів держави є однією з кумулятивних ознак державної допомоги, у такому разі, за відсутності перерозподілу державних коштів, державна підтримка не може бути визнана державною допомогою.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом економічного розвитку Запорізької міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування) у формі встановлення підприємствам комунальної власності Запорізької міської ради розміру частки чистого прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету, на рівні 0 відсотків та 25 відсотків, що надається на підставі проекту рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Порядку відрахувань та встановлення розміру частки (частини) прибутку для підприємств, що належать до комунальної власності територіальної громади міста» на період з 01.01.2019 по 31.12.2019, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.